

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/83/2020
Identifikačné číslo spisu: 4114010930
Dátum vydania rozhodnutia: 13.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4114010930.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí konanom 13. januára 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného X. I. pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, o dovolaní obvineného X. I. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/76/2018 z 5. decembra 2018, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 1T/85/2014 z 12. júna 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. I. **s a o d m i e t a**.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 1T/85/2014 z 12. júna 2018, bol obvinený X. I. v bodoch 1/ až 3/ rozsudku uznaný za vinného zo spáchania zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe, že

v bode 1/

v presne nezistený deň začiatkom mesiaca marec 2013 na presne nezistenom mieste sprostredkoval X. I. O. I. vybavenie úveru v spoločnosti Z. L., s.r.o., Z., za vopred dohodnutú odplatu - polovicu z vybaveného úveru O. I., zároveň zabezpečil pracovnú zmluvu na meno O. I. uzatvorenú so zamestnávateľom S., s.r.o., so sídlom M., výplatné pásky, ako aj nájomnú zmluvu k ubytovaniu v Českej republike, s vedomím, že tieto doklady sú len fiktívne, pričom tieto doklady po predchádzajúcej vzájomnej dohode predložil O. I. dňa 5. marca 2013 v Českej republike v Y, v ubytovni Z., Q. X. XXXX, pri uzatváraní zmluvy o pôžičke so spoločnosťou Z. L., s.r.o., na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 20.000,- Kč a ktorou sa zaviazal k úhrade 59 týždenných splátok vo výške 490,- Kč a poslednej splátky vo výške 467,- Kč, následne po podpise zmluvy prevzal O. I. finančnú hotovosť vo výške 16.000,- Kč, ktoré si podľa dohody rozdelil s X. I. a doposiaľ spoločnosti Z. L., s.r.o. neuhradil žiadnu splátku, čím spoločnosti Z. L., s.r.o., Z., spôsobili škodu vo výške 29.377,- Kč, t. j. 1.146,24 €,

v bode 2/

v presne nezistený deň začiatkom mesiaca marec 2013 na presne nezistenom mieste sprostredkoval X. I. O. D. vybavenie úveru v spoločnosti Z. L., s.r.o., Praha, za vopred dohodnutú odplatu - polovicu z vybaveného úveru O. D., zároveň zabezpečil pracovnú zmluvu na meno O. D. uzatvorenú so zamestnávateľom S., s.r.o., so sídlom G.W., výplatné pásky ako aj nájomnú zmluvu k ubytovaniu v Českej republike, s vedomím, že tieto doklady sú len fiktívne, pričom tieto doklady po predchádzajúcej vzájomnej dohode predložil O. D. dňa 5. marca 2013 v Českej republike v Y., na ubytovni Z., Q. X. XXXX, pri uzatváraní zmluvy o pôžičke so spoločnosťou Z. L., s.r.o., na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 20.000,- Kč a ktorou sa zaviazal k úhrade 59 týždenných splátok vo výške 613,- Kč a poslednej splátky vo výške 554,- Kč, následne po podpise zmluvy prevzal O. D. finančnú hotovosť vo výške 16.000,- Kč, ktoré si podľa dohody rozdelil s X. I. a doposiaľ spoločnosti Z. L., s.r.o., neuhradil žiadnu splátku, čím spoločnosti Z. L., s.r.o. Z., spôsobili škodu vo výške 36.721,- Kč, t. j. 1.432,79 €,

v bode 3/

v presne nezistený deň začiatkom mesiaca marec 2013 na presne nezistenom mieste sprostredkoval X. I. A. S. vybavenie úveru v spoločnosti Z. L., s.r.o., Praha, za vopred dohodnutú odplatu 3.000,- Kč, zároveň zabezpečil pracovnú zmluvu na meno A. S. uzatvorenú so zamestnávateľom S., s.r.o., so sídlom G.W., výplatné pásky ako aj nájomnú zmluvu k ubytovaniu v Českej republike s vedomím, že tieto doklady sú len fiktívne, pričom tieto doklady po predchádzajúcej vzájomnej dohode predložil A. S. dňa 7. marca 2013 v Českej republike v Y., na G. B., Q. X. XXXX, pri uzatváraní zmluvy o pôžičke so spoločnosťou Z. L., s.r.o., na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 15.000,- Kč a ktorou sa zaviazal k úhrade 59 týždenných splátok vo výške 460,- Kč a poslednej splátky vo výške 401,- Kč, následne po podpise zmluvy prevzal A. S. finančnú hotovosť vo výške 15.000,- Kč, ktoré si podľa dohody rozdelil s X. I. a doposiaľ spoločnosti Z. L., s.r.o., neuhradil žiadnu splátku, čím spoločnosti Z. L., s.r.o. Z., spôsobili škodu vo výške 27.541,- Kč, t. j. 1.079,62 €.

Za to bol obvinenému X. I. podľa § 222 ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého bol obvinenému podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona podmenečne odložený s probačným dohľadom a skúšobnou dobou 4 (štyri) roky. Podľa § 51 ods. 3 písm. c) Trestného zákona súd uložil obvinenému obmedzenie spočívajúce v zákaze stretávania sa s osobami, ktoré majú na obvineného negatívny vplyv a so spolupáchateľmi, podľa § 51 ods. 4 Trestného zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie a podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom a plniť jeho pokyny. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného Z. L., s.r.o., A. E. XX, I., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Krajský súd v Nitre rozsudkom, sp. zn. 2To/76/2018 z 5. decembra 2018, na podklade odvolania prokurátora zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku rozsudok okresného súdu vo výroku o treste u obvineného X. I. a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému X. I. podľa § 222 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého bol obvinený podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti označenému rozsudku Krajského súdu v Nitre, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra podal obvinený X. I. prostredníctvom obhajcu JUDr. Jaroslava Šášika, advokáta v Bratislave dovolanie z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného X. I. z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku a aby ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného aj krajského súdu vo vzťahu k obvinenému X. I. zrušil a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený namieta, že k obvineniu X. I. došlo bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku. V konaní chýba zákonné rozhodnutie o začatí trestného stíhania. Je vylúčené, aby takéto procesné pochybenie bolo možné zhojiť spôsobom, že prokurátor uvedie v podanej obžalobe aj skutky, pre ktoré nebolo začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku. Boli preto porušené ustanovenia § 2 ods. 1, § 199 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 278 ods. 1 Trestného poriadku. Orgány činné v trestnom konaní postupovali v prípade ostatných troch spoluobvinených rovnakým spôsobom, pričom ohľadne každého z nich rozhodli jedným spoločným uznesením o začatí trestného stíhania a súčasne aj o vznesení obvinenia z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Z týchto uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia zároveň nevyplyva, že niektorý zo skutkov by naplňal zákonné znaky zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Pokiaľ by niektoré z týchto rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní mali mať účinky začatia trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku aj na skutky týkajúce sa obvineného X. I., pre ktoré bol právoplatne odsúdený, museli by tam byť tieto podstatné skutkové okolnosti uvedené a vyjadrovať nielen konanie viacerých osôb, ale aj skutočnosti odôvodňujúce naplnenie zákonných znakov zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Orgány činné v trestnom konaní namiesto toho, aby začali trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre zločin úverového podvodu a X. I. z tohto zločinu riadne obvinili, tomuto oznámili zmenu právnej kvalifikácie všetkých troch skutkov. Vo vzťahu ku skutkom, za ktoré bol obvinený odsúdený, nebolo nikdy začaté trestné stíhanie pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Až do momentu právnej kvalifikácie skutkov obvineného X. I. ako zločinu úverového podvodu nevykonával úkony trestného konania ten, kto ich podľa zákona vykonávať mohol a mal, teda poverený príslušník Policajného zboru podľa § 202 ods. 2 Trestného poriadku. Dňa 14. januára 2014 obvinený vypovedal v trestných veciach ostatných obvinených ako svedok a bol s nimi v tomto postavení aj konfrontovaný, hoci sa v skutočnosti nachádzal už aj v postavení obvineného, čím došlo k porušeniu garancií vyplývajúcich z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach, článku 17 ods. 2 Ústavy SR, § 2 ods. 1 Trestného poriadku. Podkladom pre rozhodnutie o vine boli vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dôkazy, ktoré neboli získané zákonným spôsobom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. písm. i) Trestného poriadku obvinený namieta, že súdy skutky právne kvalifikovali ako pokračujúci zločin úverového podvodu namiesto pokračujúceho prečinu úverového podvodu. Dôvodom zmeny právnej kvalifikácie skutku sa stala celková výška úrokov. Takýto postup bol nedôvodný. Peňažné úroky nie sú súčasťou skutočnej škody, pričom pokiaľ je výška škody znakom skutkovej podstaty trestného činu, na ďalšie škodlivé následky, ktoré predstavujú aj uplatňované peňažné úroky, nemožno pri právnej kvalifikácii skutku prihliadať. Došlo k nesprávnej aplikácii hmotnoprávnych ustanovení § 124, § 126 ods. 1, § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra vo vyjadrení k dovolaniu obvineného zo 7. júla 2020 navrhol dovolanie obvineného odmietnuť.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného

poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) za splnenia podmienky podľa § 372 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie obvineného X. I. nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 písm. g), písm. i) Trestného poriadku a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd SR je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejماً a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom.

K námietke obvineného X. I., že postup orgánov činných v trestnom konaní z dôvodu absencie procesného postupu podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pred vznesením obvinenia X. I. podľa §

206 ods. 1 Trestného poriadku je nezákonný a z toho pramení aj nezákonnosť vykonaných dôkazov v konaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné:

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že:

- uznesením vyšetrovateľa PZ, Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-1285/3-OVK-NR-2013 z 8. septembra 2013, bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie tzv. vo veci a podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku zároveň vznesené obvinenie O. I. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, lebo „dňa 5. marca 2013 v Y. (Česká republika) na ubytovni Z., Q. X.. XXXX vylákal úver od spoločnosti Z. L. s.r.o., Z. F. X/XXXX, IČO: XX XXX XXX(d'alej aj „Z. L. s.r.o.“) uvedením tejto spoločnosti do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru tým, že na základe zmluvy o pôžičke, ktorú za spoločnosť Z. L. s.r.o., uzatvorila obchodná zástupkyňa C. D., prevzal dlžník O. I. finančnú hotovosť vo výške 16.000,- Kč, pričom do zmluvy o pôžičke uviedol nepravdivé údaje o svojom zamestnaní, pričom v čase uzatvorenia zmluvy nebol zamestnaný v uvedenej firme S. s.r.o., L., G. XXXX a ku dňu podania predmetného trestného oznámenia dlžník nepoukázal žiadnu splátku, čím uviedol do omylu a spôsobil spoločnosti Z. L. s.r.o. celkovú škodu vo výške 624,30 €" (ďalej aj „trestné stíhanie vo veci pre skutok č. 1“),

- uznesením vyšetrovateľa PZ, Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-1386/3-OVK-NR-2013 z 25. septembra 2013, bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie tzv. vo veci a podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku zároveň vznesené obvinenie O. D. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, lebo „dňa 5. marca 2013 v Y. (Česká republika) na ubytovni Z., Q. X.. XXXX vylákal úver od spoločnosti Z. L. s.r.o. uvedením tejto spoločnosti do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru tým, že na základe zmluvy o pôžičke, ktorú za spoločnosť Z. L. s.r.o., uzatvorila obchodná zástupkyňa C. D. prevzal dlžník O. D. finančnú hotovosť vo výške 20.000,- Kč, pričom do zmluvy o pôžičke uviedol nepravdivé údaje o svojom zamestnaní, pričom v čase uzatvorenia zmluvy nebol zamestnaný v uvedenej firme S. s.r.o., so sídlom L., G. XXXX a ku dňu podania trestného oznámenia dlžník nepoukázal žiadnu splátku, čím uviedol do omylu a spôsobil spoločnosti Z. L. s.r.o. celkovú škodu vo výške 780,40 €" (ďalej aj „trestné stíhanie vo veci pre skutok č. 2“).

- uznesením vyšetrovateľa PZ, Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-1387/3-OVK-NR-2013 z 25. septembra 2013, bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie tzv. vo veci a podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku zároveň vznesené obvinenie A. S. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, lebo „dňa 7. marca 2013 v Y. (Česká republika) na G. B., Q. X. XXXX vylákal úver od spoločnosti Z. L. s.r.o. uvedením tejto spoločnosti do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru tým, že na základe zmluvy o pôžičke, ktorú za spoločnosť Z. L. s.r.o., uzatvorila obchodná zástupkyňa C. D. prevzal dlžník A. S. finančnú hotovosť vo výške 15.000,- Kč, pričom do zmluvy o pôžičke uviedol nepravdivé údaje o svojom zamestnaní, pričom v čase uzatvorenia zmluvy nebol zamestnaný v uvedenej firme S. s.r.o., so sídlom P., G. XXXX a ku dňu podania trestného oznámenia dlžník nepoukázal žiadnu splátku, čím uviedol do omylu a spôsobil spoločnosti Z. L. s.r.o. celkovú škodu vo výške 588,- €" (ďalej aj „trestné stíhanie vo veci pre skutok č. 3“).

Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že:

- uznesením vyšetrovateľa PZ, Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-1285/3-OVK-NR-2013 zo 14. januára 2014, bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie X. I. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, lebo „v presne nezistený deň začiatkom mesiaca marec 2013 a na presne nezistenom mieste sprostredkoval vybavenie úveru u spoločnosti Z. L. s.r.o. za vopred dohodnutú odplatu - polovicu z vybaveného úveru O. I., zároveň zabezpečil pracovnú zmluvu na meno O. I. so zamestnaním vo firme S. s.r.o., výplatné pásky ako aj nájomnú zmluvu k ubytovaniu v Českej republike s vedomím, že tieto doklady sú len fiktívne, pričom tieto doklady po predchádzajúcej

vzájomnej dohode predložil O. I. 5. marca 2013 v Y. (Česká republika) na ubytovni Z., Q. X. XXXX pri uzatváraní zmluvy o pôžičke so spoločnosťou Z. L. s.r.o., čím uviedli do omylu a spôsobili spoločnosti Z. L. s.r.o. celkovú škodu vo výške 624,30 € („skutok 1 o vznesení obvinenia“),

- uznesením vyšetrovateľa PZ, Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-1286/3-OVK-NR-2013 zo 14. januára 2014, bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie X. I. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, lebo „v presne nezistený deň začiatkom mesiaca marec 2013 a na presne nezistenom mieste sprostredkoval vybavenie úveru u spoločnosti Z. L. s.r.o. za vopred dohodnutú odplatu - polovicu z vybaveného úveru O. D., zároveň zabezpečil pracovnú zmluvu na meno O. D. so zamestnaním vo firme S. s.r.o., výplatné pásky ako aj nájomnú zmluvu k ubytovaniu v Českej republike s vedomím, že tieto doklady sú len fiktívne, pričom tieto doklady po predchádzajúcej vzájomnej dohode predložil O. D. 5. marca 2013 v Y. (Česká republika) na ubytovni Z., ulica X. XXXX pri uzatváraní zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXX so spoločnosťou Z. L. s.r.o., čím uviedli do omylu a spôsobili spoločnosti Z. L. s.r.o. celkovú škodu vo výške 780,40 € („skutok 2 o vznesení obvinenia“),

- uznesením vyšetrovateľa PZ, Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-1387/3-OVK-NR-2013 zo 14. januára 2014, bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie X. I. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, lebo „v presne nezistený deň začiatkom mesiaca marec 2013 a na presne nezistenom mieste sprostredkoval vybavenie úveru u spoločnosti Z. L. s.r.o. za vopred dohodnutú odplatu 3.000,- Kč A. S., zároveň zabezpečil pracovnú zmluvu na meno A. S. so zamestnaním vo firme S. s.r.o., výplatné pásky ako aj nájomnú zmluvu k ubytovaniu v Českej republike s vedomím, že tieto doklady sú len fiktívne, pričom tieto doklady po predchádzajúcej vzájomnej dohode predložil A. S. 7. marca 2013 v Y. (Česká republika) na G. B., ulica X.. XXXX pri uzatváraní zmluvy o pôžičke so spoločnosťou Z. L. s.r.o., čím uviedli do omylu a spôsobili spoločnosti Z. L. s.r.o. celkovú škodu vo výške 588,- € („skutok 3 o vznesení obvinenia“),

- uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Nitra, odboru kriminálnej polície zo dňa 14. januára 2014 bola podľa § 21 ods. 3 Trestného poriadku (per analogiam) s poukazom na § 18 ods. 1 Trestného poriadku spojená na spoločné konanie trestná vec obvineného X. I. vedená pod ČVS:ORP-1285/OVK-NR-2013, ČVS: ORP-1386/OVK-NR-2013, ČVS: ORP-1387/OVK-NR-2013 pod ČVS: ORP-1285/OVK-NR-2013,

- dňa 13. júna 2014 bol obvinený X. I. upozornený na zmenu právnej kvalifikácie trestného činu na zločin úverového podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na výšku škody 3.658,65 €.

-

Podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi.

Podľa § 206 ods. 3 Trestného poriadku uznesenie o vznesení obvinenia musí obsahovať označenie osoby, voči ktorej sa vznáša obvinenie, opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom, zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, a to aj s uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona a skutočností, ktoré odôvodňujú vznesenie obvinenia.

Podľa § 206 ods. 6 Trestného poriadku, ak v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania vyjde najavo že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, je iným trestným činom alebo aj ďalším trestným činom, ako bol v uznesení o vznesení obvinenia právne kvalifikovaný, policajt obvineného na túto okolnosť písomne upozorní; upozornenie môže uviesť aj v zápisnici. Rovnopis upozornenia alebo

zápisnice doručí do 48 hodín prokurátorovi.

Podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2, policajť začne trestné stíhanie bez meškania, najneskôr však do 30 dní od prijatia trestného oznámenia, ak ho treba doplniť. Trestné stíhanie sa začne vydaním uznesenia.

Podľa § 199 ods. 4 Trestného poriadku uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona. Uznesenie neobsahuje odôvodnenie.

V predmetnej trestnej veci bolo okrem iného v súlade s ustanovením § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie „vo veci“ tromi vyššie uvedenými uzneseniami vyšetrovateľa Policajného zboru pre skutky 1 až 3 právne kvalifikované ako prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, pričom uvedené uznesenia okrem všeobecných náležitostí (§ 176 Trestného poriadku) obsahovali v súlade s § 199 ods. 4 Trestného poriadku opis skutku, o aký trestný čin ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona.

Pokiaľ orgán činný v trestnom konaní jedným uznesením začal trestné stíhanie vo veci podľa § 199 Trestného poriadku a následne vzniesol obvinenie iným osobám (O. I., O. D., A. S.), takémuto procesnému postupu nemožno nič vyčítať s poukazom na § 206 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenie, a to aj iným osobám, možno rozhodnúť jedným uznesením.

V rozhodnom čase vznesenia obvinenia X. I. podľa § 206 Trestného poriadku pre skutky 1 až 3 vyššie uvedené dňa 14. januára 2014 už trestné stíhanie vo veci podľa § 199 Trestného poriadku teda prebiehalo od 8. septembra 2013, resp. 25 septembra 2013. Pri vznesení obvinenia (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku) rovnako bol daný opis skutkov už na úrovni ich vecnej a časopriestorovej nezameniteľnosti s iným skutkom a v rovine dôvodného podozrenia aj identifikácia osoby páchatela oproti voľnejšiemu opisu skutku pri začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 3 Trestného poriadku, pričom uvedená podmienka bola u obvineného X. I. identifikáciou jeho osoby v uznesení o vznesení obvinenia splnená. Podkladom pre vznesenie obvinenia obvinenému X. I. boli dôkazné informácie zistené postupmi podľa Trestného poriadku po začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku.

Vyššie uvedenému zneniu skutkovej vety zodpovedajú aj účinky podľa § 206 ods. 5 Trestného poriadku, ktoré znamenajú nepotrebnosť formálneho začatia trestného stíhania, ale až pri rozširovaní obvinenia (už obvinenej osoby) pre ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu; také rozšírenie obvinenia v sebe integruje aj začatie trestného stíhaniapre dotknutý skutok, pokiaľ už vo vzťahu k nemu nebolo trestné stíhanie začaté skorším uznesením. Obvinený totiž pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia spáchal ďalšie čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu, na ktoré sa prvotné uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahovalo, a ak by aj pre tieto ďalšie čiastkové útoky nebolo začaté trestné stíhanie (čo sa však v prejednávanej veci napokon ani nestalo), nebolo ani potrebné postupovať podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre ďalšie skutky.

Následný postup vytýkaný obvineným, keď ho v priebehu vyšetrovania policajť na zmenu právnej kvalifikácie z prečinu na zločin len písomne upozornil - bol plne v súlade s ustanovením § 206 ods. 6 Trestného poriadku, podľa ktorého ak v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania vyjde najavo, že skutok pre ktorý bolo vznesené obvinenie je iným trestným činom, alebo aj ďalším trestným činom ako bol v uznesení o vznesení obvinenia právne kvalifikovaný, policajť obvineného na túto okolnosť písomne upozorní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň dodáva, že podľa § 200 ods. 5 Trestného poriadku príslušnosť policajťa podľa § 10 ods. 8 písm. a) až c), ktorý vykonáva vyšetrovanie o zločine alebo prečine, sa nekončí, ak v priebehu vyšetrovania zistí, že dôvody, pre ktoré bol príslušný vo veci konať, odpadli. Námitka obvineného, že úkony trestného konania v dôsledku zmeny právnej kvalifikácie

nevykonával ten, kto mal, je preto rovnako nedôvodná lebo príslušnosť policajta sa nemení.

Ak X. I. vypovedal v konaní najskôr ako svedok dňa 14. januára 2014 o 7:45 hod., 8:25 hod., 8:45 hod. (č. l. 202 spisu, 207 spisu, č. l. 212 spisu) a v ten istý deň vypovedal následne ako obvinený o 14:05 hod. (č. l. 198 spisu) po vznesení obvinenia, v tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v tento deň 14. januára 2014 sa zmenilo procesné postavenie X. I. v konaní, lebo mu bolo vyšetrovateľom Policajného zboru po zrealizovaných výsluchoch v procesnom postavení svedka vznesené obvinenie pre skutky 1 až 3. Obvinenému sa uznesenia o vznesení obvinenia oznámili doručením v tento deň 14. januára 2014 a mal v čase výsluchu o 14:05 hod. už postavenie obvineného (doručenky na č. l. 190, 192, 194 spisu).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. V znení skutkovej vety je fixne daná výška škody a to suma vo výške 3.658,65 € (1.146,24 € + 1.432,79 € + 1.079,62 €), z ktorej dovolací súd musel vychádzať pri viazanosti skutkovým zistením urobeným súdmi nižšieho stupňa, čo zodpovedá podľa § 124 ods. 1 Trestného zákona škode väčšej, t. j. dosahujúca najmenej 10-násobok sumy 266 €.

Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V predmetnej veci zároveň dovolací dospel k záveru, že obvinený svojím konaním uvedeným v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku naplnil všetky, t. j. formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 2, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a to spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, lebo spoločným konaním vylákal od poškodeného úver tým, že ho uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a tak spôsobil väčšiu škodu.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že nie je splnený ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvineným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. I. odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s ust. § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.